

Hind 40 kop.

KRAHV LUXEMBURG

Franz Lehár 1902. aastal

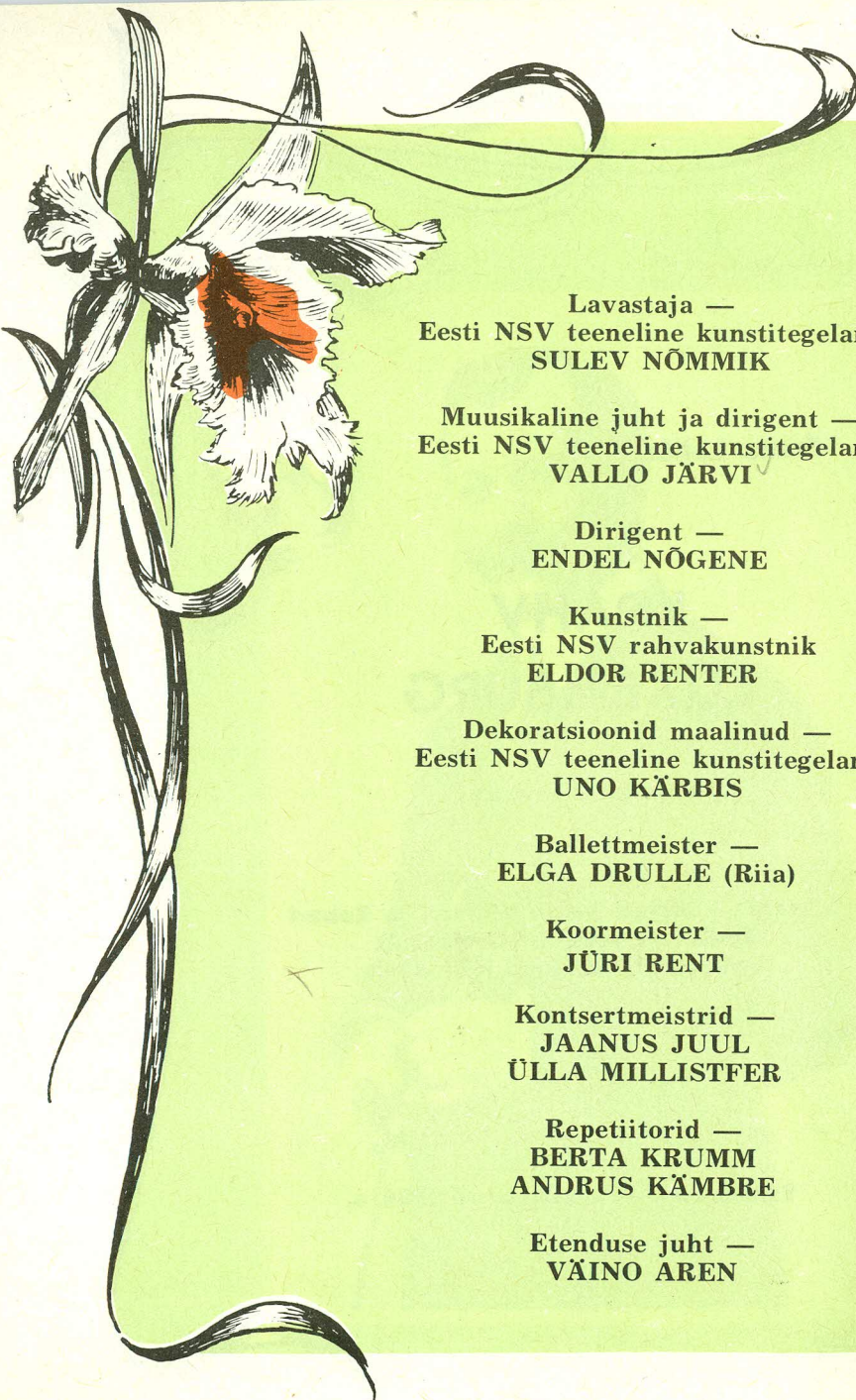
Franz Lehár

KRAHV LUXEMBURG

Operett 3 vaatuses

Libreto — Alfred Maria Willneri ja Robert
Bodanzky järgi Sulev Nõmmik
Laulutekstid tõlkinud Priit Aimla

Esietendus — 1. novembril 1986. a.

Lavastaja —
Eesti NSV teeneline kunstitegelane
SULEV NÖMMIK

Muusikaline juht ja dirigent —
Eesti NSV teeneline kunstitegelane
VALLO JÄRVI

Dirigent —
ENDEL NÖGENE

Kunstnik —
Eesti NSV rahvakunstnik
ELDOR RENTER

Dekoratsioonid maalinud —
Eesti NSV teeneline kunstitegelane
UNO KÄRBIS

Ballettmeister —
ELGA DRULLE (Riia)

Koormeister —
JÜRI RENT

Kontsertmeistrid —
JAANUS JUUL
ÜLLA MILLISTFER

Repetiitorid —
BERTA KRUMM
ANDRUS KÄMBRE

Etenduse juht —
VÄINO AREN

Pärast Kálmánit oli meil tõsine soov pöörduda Lehári poole. Paljudel on veel kindlasti meeles «Lõbus lesk», kus hiilgasid Meta Kodanipork ja Georg Ots, küllap mõned mäletavad ka «Krahv Luxemburgi» Aarne Viisimaaga, — ja nii otsustasime veelkord «Krahvi» poole pöörduda. Köitis mõnevõrra tavatu intriig — peaosalised abielluvad sundkorras, teineteist nägemata, hiljem aga armuvad, teadmata, et nad juba mees-naine on. Omalaadne on ka olustik — elatakse maailmas, kus kõik on müüdav-ostetav: au, väarikus, tiitlid, kõik peale tõelise armastuse.

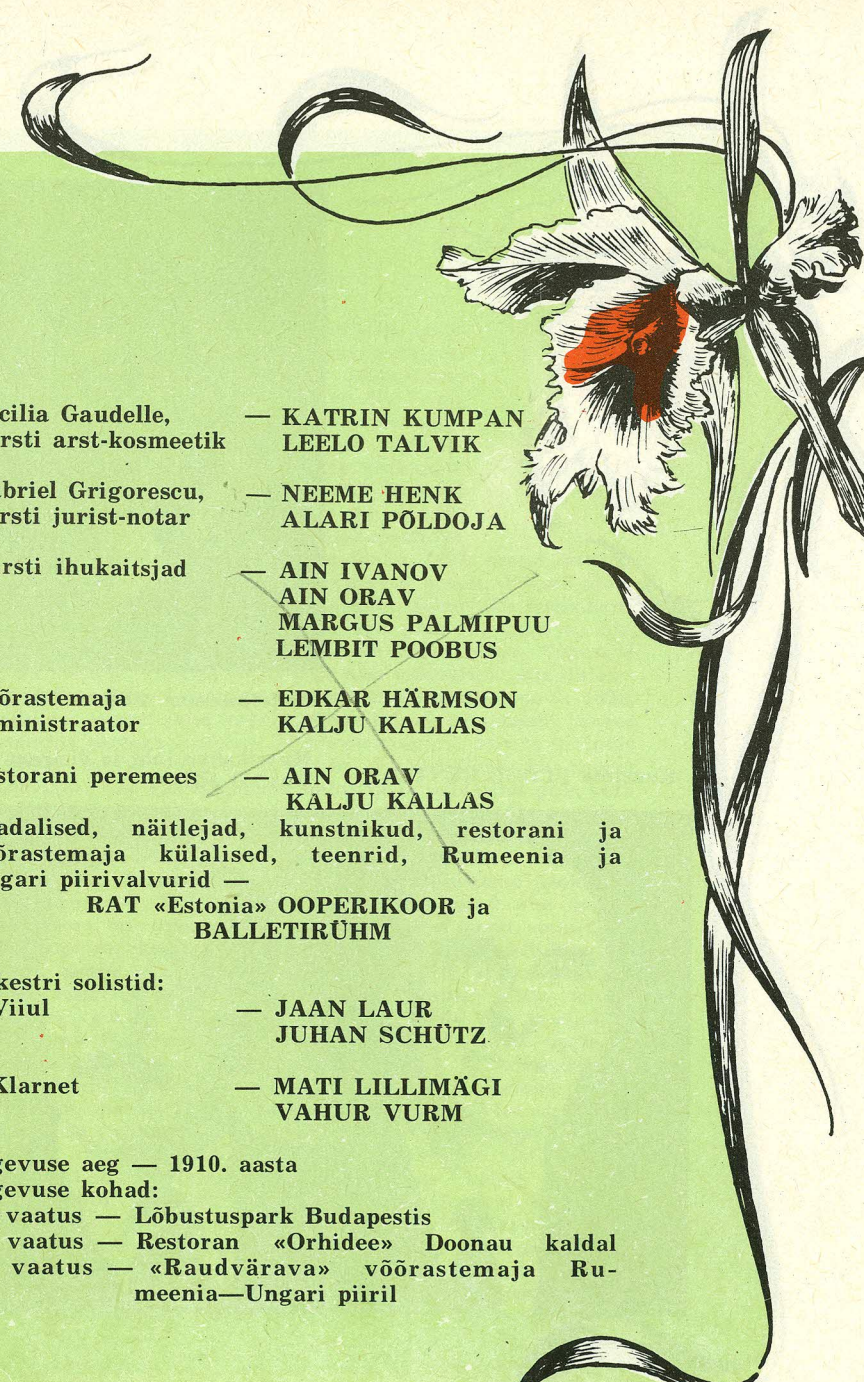
Oleme mõnevõrra töötanud libretoga, parandanud keelt, kirjutanud uusi laulutekste ja toonud sisse mõned sõsarlood teistest Lehári operetidest. Kuidas ja kas see üldse õnnestunud on, saate täna õhtul näha-kuulda.

Head vaatamist Teile!
Sulev Nõmmik

OSADES:

- Krahv René von Luxemburg — NSVL rahvakunstnik
HENDRIK KRUMM
Eesti NSV teeneline kunstnik
VÄINO PUURA
MATI KÕRTS
- Ilona Kemeny, operetilauljanna — NSVL rahvakunstnik
ANU KAAL
NSVL rahvakunstnik
MARGARITA VOITES
Eesti NSV teeneline kunstnik
HELGI SALLO
EVE TASA
- Juliette Bongardt, Tivoli näitleja — Eesti NSV teeneline kunstnik
KATRIN KARISMA
Eesti NSV teeneline kunstnik
HELGI SALLO
LIINA SAARI
- Andreas Torelli, kunstnik-fotograaf — TÕNU KILGAS
ANTS KOLLO
ARVO LAID
- Vürst Basil Romano, Rumeenia vürst — Eesti NSV rahvakunstnik
TEO MAISTE
Eesti NSV teeneline kunstnik
ENNO EESMAA
Eesti NSV teeneline kunstnik
KALJU KARASK
Rodislav guizer
- Krahvitar Stasa Kokosova, vürsti kihlatu — Eesti NSV teeneline kunstnik
LIIDIA PANOVA
MAARJA HAAMER
- Kolonel Mariano Maiorescu, vürsti adjutant — JAAN-VILLEM SIBUL
REIN TAIDLA

Cecilia Gaudelle, vürsti arst-kosmeetik — KATRIN KUMPAN
LEELO TALVIK

Gabriel Grigorescu, vürsti jurist-notar — NEEME HENK
ALARI PÕLDOJA

Vürsti ihukaitsjad — AIN IVANOV
AIN ORAV
MARGUS PALMIPUU
LEMBIT POOBUS

Võorastemaja administraator — EDKAR HÄRMSON
KALJU KALLAS

Restorani peremees — AIN ORAV
KALJU KALLAS

Laadalsed, näitlejad, kunstnikud, restorani ja võorastemaja külalised, teenrid, Rumeenia ja Ungari piirivalvurid —

RAT «Estonia» OOPERIKOOR ja BALLETTIRÜHM

Orkestri solistid:

Viiul — JAAN LAUR
JUHAN SCHÜTZ

Klarnet — MATI LILLIMÄGI
VAHUR VURM

Tegevuse aeg — 1910. aasta

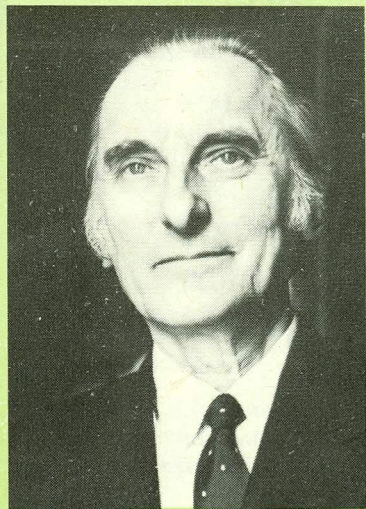
Tegevuse kohad:

- I vaatus — Lõbustuspark Budapestis
II vaatus — Restoran «Orhidee» Doonau kaldal
III vaatus — «Raudvärava» võorastemaja Rumeenia—Ungari piiril

Ballettmeister **ELGA DRULLE**

Kunstnik **ELDOR RENTER**

Muusikaline juht ja dirigent
VALLO JÄRVI

FRANZ CHRISTIAN LEHÁR sündis 30. aprillil 1870. aastal Komarnis, Austria-Ungari monarhia Ungari Kuningriigis (tänapäeval Komarno Tšehhoslovakkias). Tema isa Franz Lehár (1838—1898) oli metsasarvemängija «Theater an der Wien'is», hiljem sõjaväemuusik ja kapellmeister. Kuna isa tihti uude kohta üle viidi, tuli ka väikesel Franzul need kolimised kaasa teha. Kui ta sai 10-aastaseks, lasi isa end määrata Budapesti, et pojale gümnaasiumiharidust võimaldada. 1882. aastal astus ta Praha konservatooriumisse, kus õppis 6 aastat. Pärast lõpuksamit sai Lehár oma esimese töökoha Elberfeldi linnateatri orkestrisse. Kuna tööd oli palju, aga palk nigelavõitu, siis, rikkudes lepingut, kadus ta ühel ööl Elberfeldist. Vahepeal oli isa kolinud Viini ja võttis poja oma orkestrisse viuldajaks. Tol ajal avaldas Lehár oma esimesed kompositsioonid. 1890. aastal sai temast juba kapellmeister jalaväerügemendi juures Losonczis (praegu Lučenes Tšehhoslovakkias), kus ta kirjutas mitmeid marsse, tantse ja laule, võistlustööna ka ooperi «Rodrigo», mis aga ei saanud auhinda ja mängitud pole seda ka. Järgneva 9 aasta jooksul tegutses Lehár mitmes linnas (Pola, Triest, Budapest, Viin), lõpuks sai ta Viinis tuntuks oma valsi «Kuld ja hõbe» («Gold und Silber»), mille ta vürstinna Pauline von Metternich-Sándori salongipidustuste jaoks oli komponeerinud. Vahepeal oli Lehár kirjutanud uue ooperi «Kukuška», mis aga ei saavutanud suuremat menu, samuti ka selle uus redaktsioon «Tatjana». Esimeste operettidega — «Viini naised» («Wiener Frauen») ja eriti «Lõksupunuja» («Der Rastelbinder») — sai Lehár tuntuks mitte ainult Austrias, vaid ka Ungaris ja Saksamaal. Nüüd võis ta elatuda juba oma heliloomingust. Peagi järgnesid uued operetid «Jumalik abikaasa» («Der Göttergatte») ja «Ebaabielu» («Die Juxheirat») ning aasta pärast (1905) Lehári kõige menukam operett «Lõbus lesk» («Die lustige Witwe»), mille esietendusi ta juhatas pea kogu Euroopas. 1903. aastal tutvus ta oma tulevase abikaasa Sophiega, kellega 1923. aastal abiellus. Lehári järgmised operetid «Mees kolme naisega» («Der Mann mit den drei Frauen»), «Moodne Mitislaw» («Mitislaw der Moderne») ja «Vürstilaps» («Das Fürstenkind») ei saanud menu osalisteks. Alles siis, kui ta koos oma libretistidega «Lõbusa lese» suuna juurde tagasi pöördus, suutis ta «Krahv Luxemburgiga» («Der Graf von Luxemburg»), «Mustlasarmastuse» («Zigeunerliebe») ja «Evaga» saavutada